

A Fővárosi Ítéltábla az **felperesi képviselő** által képviselt **felperes neve (felperes címe)** felperes részéről,
a **alperesi képviselő** által képviselt alperes neve(**alperes címe**) alperes ellen - vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása iránt - indított perben,
a Budapest Környéki Törvényszék 2018. május 8. napján meghozott 1.G.40.089/2016/35. számú ítélete ellen,
a felperes részéről 37. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - 2018. november 7. napján megtartott nyilvános tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A Budapest Környéki Törvényszék 35. sorszámú ítéletében a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 88.900 forint perköltséget.

Tényként állapította meg, hogy az alperes a **adós társaság** (a továbbiakban: adós) önálló képviseleti joggal rendelkező vezető tisztségviselője volt 2007. március 22. napjától 2012. február 10. napjáig.

A felperestől az adós 2011. márciusában és áprilisában 50-50 kilogramm hallisztet rendelt. A felperes a megrendeléseket teljesítette, ennek 9.544.500 forint ellenértékéből az adós 150.000 forintot fizetett meg, így a fizetési határidő lejártát követően 9.394.500 forint tartozása keletkezett a felperessel szemben.

Az alperes 2011. október 3. napján küldött levelében a felperest tájékoztatta, hogy kintlévőségei miatt az adós likviditási gondokkal küzd, azonban követelése meghaladják a kötelezettségeit és a tartozás ütemezett kiegyenlítése módjának meghatározására egyeztetést javasolt.

A felperes 2011. november 30. napján felszólította az adóst a 9.544.500 forint tartozásának megfizetésére.

Az adós felpereshez intézett válaszlevelében 2011. december 2. napján a tartozását elismerve tájékoztatást adott arról, hogy a pénzügyi reorganizáció részeként a cég strukturális átalakítása folyik, amelyet a finanszírozó bankja is támogatott. A felperes követelése teljesítésének időpontját és annak ütemezését a reorganizáció végeztével kívánta kialakítani, egyben ígéretet tett, hogy az új ütemezéshez tartani fogja magát.

Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint 2011-ben évben az adósnak jelentős kintlévőségei keletkeztek, mivel vevői és adósa nem fizették meg tartozásaikat. A belföldi vevők tartozásai 468.000.000 forintot, míg külföldieké 190.000.000 forintot tettek ki, ezért az alperes megállapodást kötött 2011 őszén az adós átvilágítására és reorganizációs tervének kidolgozására.

2012. január 10. napján az adós az **1. Bank** 80.000.000 forint összegű hitelkeretet biztosított.

Az adós 2012. február 1. napján kelt levelében felajánlotta a felperes számára, hogy 2012 áprilisától havi 600.000 forint részletfizetésével teljesíti fennálló tartozását.

2012 tavaszán az adós reorganizációja eredményeként az élőállat kereskedelmi tevékenységének terhére a takarmány előállítását kívánta előtérbe helyezni, amelynek megvalósítására nem került sor.

A 2011. évi beszámoló elkészítésekor az adós kiemelkedő mértékű ráfordítást számolt el a megjelölt kintlévőségeken kívül; a tartós részesedések, a kölcsönadott pénzeszközök és az integrátori kölcsönök értékvesztéseként összesen 793.451.000 forint értékben, ami egyben a saját tőke elvesztését is eredményezte. 2011. december 31-én az adós fizetéseképtelen volt.

Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy adós társaság 2012. április 11. napján benyújtott kérelem alapján 2012. november 16-ai kezdő időponttal került felszámolás alá, a felperes 9.394.500 forint értékű hitelezői igényét a felszámoló „d” kategóriába sorolva nyilvántartásba vette. A felszámolási eljárásban összesen 765.304.736 forint értékben jelentettek be hitelezői igényt, amelyek közül a zálogjoggal biztosított követelések részben megtérültek.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes, mint az adós társaság volt vezetője a társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkeztét követően ügyvezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembe vételével látta el és ezáltal *a felperes hitelezői követelésének* teljes mértékben történő kielégítését megghiúsította; kérte továbbá az alperes perköltségben való marasztalását. Keresetének jogalapjául a csődeljárásról és felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 33/A. § (1) bekezdését és a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: Gt.) 30. § (3) bekezdését jelölte meg.

Keresete indokaként előadta, hogy az adós mint megrendelő a 2011. március és április hónapokban rendelt halliszt 9.394.500 forint ellenértékét nem fizette meg felszólítás ellenére sem.

Hivatkozott arra, hogy az adós 2011. évi egyszerűsített éves beszámolójának adatai alapján megállapítható, hogy az alperes az észszerű gazdálkodás követelményeivel ellentétes módon a 2011. márciusi-áprilisi megrendelések idején látta vagy észszerűen előre láthatta, hogy a megrendelés ellenértékét esedékességgel nem lesz képes kiegyenlíteni. Állította, hogy az adós a megrendelések időpontjában - 2010. december 31. napjától - már fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt. Ezen időpont alátámasztására csatolta az adós 2010. évi beszámolóját, annak mellékletét, a független könyvvizsgálói jelentést, továbbá az adós hozzá intézett leveleit.

Hangsúlyozta, hogy ezen időponttól kezdve az alperes nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látta el ügyvezetési feladatait, az észszerű gazdálkodás követelményeivel ellentétes módon *a veszteséges gazdasági tevékenységet tovább folytatta és ezáltal az ő hitelezői követelésének kielégítését teljes mértékben megghiúsította*. Előadta, hogy 2010. évben már negatív volt az adós saját tőkéje és eredménye, továbbá a könyvvizsgálói jelentésben a könyvvizsgáló felhívta az ügyvezető figyelmét, hogy a saját tőke 50% alá csökkent.

Állította, hogy az alperes magatartása és az adós gondatlan gazdálkodása következtében *őt 9.394.500 forint értékben kár érte, így ezen összegben határozta meg az alperesi magatartással okozati összefüggésben az adósnál keletkezett vagyonsökkenést is.*

Álláspontja szerint a szakvélemény igazolta az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete fennállásának időpontját és azt is, hogy ezt követően keletkezett vagyonsökkenés mértéke 206.438.000 forint volt.

Érvelése szerint, mivel az alperes az adós ügyvezetője volt az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkezte és a megrendelések időpontjában, az alperes rendelkezett az adós vagyonával, vezette gazdálkodását, így az alperes ügyvezetői magatartása és az adós vagyonsökkenése között az okozati összefüggés megállapítható.

Indítványozta a szakvélemény kiegészítését, a fizetéseképtelenséggel fenyegető időpont pontosabb megállapítása, továbbá az alperesi magatartás és az adós társaság vagyonsökkenése közötti okozati összefüggés meghatározása érdekében.

Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Álláspontja szerint a felperes a Cstv. 33/A. §-ban foglalt törvényi tényállási elemeket nem bizonyította. Tévesnek tartotta azon állítását, hogy a 2011. évi egyszerűsített éves beszámoló adatai alapján számára előre látható lett volna, hogy az adós megrendeléseire ellenértékét esedékességgel nem lesz képes kiegyenlíteni, mivel a beszámolót csak 2011. december 31. napját követően ismerhette meg. Kiemelte, hogy a 2011. március-áprilisi megrendelések idején az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete nem állt fenn. A szerződéskötés idején nem tudott a fenyegető fizetéseképtelenségi helyzet bekövetkezéséről, amennyiben tudott volna, az sem alapozza meg a felelősségét, mert az önmagában nem elegendő, hogy a fenyegető fizetéseképtelenség bekövetkezése után meghozott gazdasági döntése utóbb tévesnek bizonyult. A likviditási problémák megismerésekor intézkedéseket tett és arról a hitelezőt tájékoztatta. Hivatkozott arra, hogy a szakvéleményből nem állapítható meg, hogy az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete a megrendelések időpontjában fennállt, mivel a likviditási ráta 2010. december 31-ig meghaladta az 1-et, azaz a társaság forgóeszközeiből fedezni tudta a rövid lejáratú kötelezettségeit. A szakértői vélemény azt sem bizonyította, hogy a vagyonsökkenés a magatartásával okozati összefüggésben keletkezett.

Vitatta a szakvélemény azon megállapítását is, hogy a fizetéseképtelen helyzet 2011. december 31-én fennállt, mert a finanszírozó bankja 2012. január 10-én hitelkeret szerződést kötött vele, így a fizetéseképtelen helyzet csak ezen időpont után következhetett be.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét nem találta megalapozottnak. A tényállást a felek előadása, az általuk csatolt iratok, **1. tanú** tanú és **1. szakértő** igazságügyi szakértő véleménye alapján állapította meg. Az elsőfokú bíróság döntését a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésére, a Gt. 30. § (2), (3) bekezdésére alapította.

Az elsőfokú bíróság elsőként az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetét vizsgálta. Megállapította, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet lényegében az adós esedékes számláinak kielégítéséhez szükséges likvid pénzeszközök elégtelenségét jelenti, tehát az aktív vagyon csökkenését. A felperes által 2010. december 31. napjában megjelölt időpont tekintetében elfogadta a szakértői véleményt, mely szerint az állapítható meg, hogy az adós ebben az időpontban nem volt fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben. Álláspontja szerint önmagában a felperes esedékes számláinak meg nem fizetése nem igazolja, hogy az adós a fenyegető fizetéseképtelenség helyzetébe került, ennek alátámasztására elfogadta a cég gazdálkodását átvilágító **1. tanú** tanú vallomását is, mely szerint „2011 őszén az látszott, hogy a szállítókat ki tudja fizetni a társaság”.

A fentiekből azt a következtetést vonta le, nem állapítható meg, hogy az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete 2011 év során mikor következett be.

Ezt követően az elsőfokú bíróság azt vizsgálta, hogy a felperes bizonyította-e a hitelezői érdeksértő magatartást. Okfejtése szerint önmagában a gazdálkodás körében meghozott vezetői döntések nem alapozzák meg az alperes felelősségét. A rendelkezésre álló adatok alapján nem találta megállapíthatónak, hogy a felperessel kötött megállapodások során az alperes az adós piaci helyzetét tévesen felmérve észszerűtlen ügyletet kötött. Hangsúlyozta azt is, hogy a szakvéleményben rögzített, az adósnál kimutatható vagyonsökkenés nem áll okozati összefüggésben sem a Gt. 143. §-ában foglaltak elmulasztásával, sem a felperessel megkötött ügyletekkel, ezért nem alapos a felperesnek az alperes hitelezői érdeksértő magatartásokra való hivatkozása. A felperes a megrendelési ellenérték meg nem fizetésén túl egyéb, az alperes terhére róható magatartásra vonatkozó tényállítást nem tett, így a felperesi állításnak megfelelő alperesi hitelezői érdeksértő magatartás a rendelkezésre álló adatok alapján nem volt megállapítható.

Az elsőfokú bíróság értékelési körébe vonta az alperes felelősség alóli kimentésére való hivatkozását is, ennek során megállapította, hogy az adós gazdasági-pénzügyi helyzetének külső szakértő bevonásával történő reorganizációja az adott helyzetben elvárható magatartás volt az alperes részéről, amely azt a célt szolgálta, hogy a társaság fizetőképessége biztosítva legyen.

Kiemelte, hogy a szakvéleményben meghatározott vagyonsökkenés alapját a 2011. évi beszámolóban eszközölt jelentős értékű belföldi és külföldi vevői kintlévőségeket, a cég által kölcsönadott pénzeszközöket is magába foglaló értékvesztések elszámolása adja. Ebből arra a következtetésre jutott, hogy az alperesi magatartás és a vagyonsökkenés közötti okozati összefüggés hiánya miatt a szakvélemény kiegészítésétől nem várható eredmény, ezért a felperes erre vonatkozó indítványát mellőzte, és megállapította, hogy az okozati összefüggés hiányában nincs jelentősége az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete pontosabb meghatározásának sem, így ezen a szakvélemény kiegészítésére irányuló felperesi bizonyítási indítvány teljesítését is mellőzte.

A felperes keresete elutasításának indokát összefoglalóan abban jelölte meg, hogy az alperes részéről nem állapítható meg hitelezői érdeksértő magatartás, továbbá az adósnál bekövetkezett vagyonsökkenés nem áll okozati összefüggésben a felperes által megjelölt alperesi magatartással.

A pereszes felperest kötelezte az ügyvédi munkadíjból álló perköltség alperesnek történő megfizetésére a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést. Elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával, keresetének való helyt adást, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalás megtartására és újabb határozat meghozatalára utasítását és az alperes perköltségben való marasztalását kérte.

Jogorvoslati kérelme indokolása szerint a perben bizonyította a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében rögzített felelősségi tényállás fennállásának valamennyi elemét.

Az elsőfokú eljárás során tett előadását megismételve állította, hogy az alperes hitelezői érdekeket sértő magatartása abban áll, hogy az alperes, mint az adós vezető tisztségviselője az adós fizetéseképtelenségével fenyegető helyzete bekövetkezése után az észszerű gazdálkodás követelményeivel ellentétes módon nem kellő gondossággal eljárva, az általa irányított gazdasági társaság helyzetét tévesen felmérve már előre láthatóan teljesíthetetlen ügyletet kötött a halliszt vásárlásakor.

Az alperes veszteséges gazdasági tevékenységet folytatva csökkentette az adós vagyonát.

Érvelése szerint az ügyvezető felelőssége az adós döntéseit érintően fennáll és a felelősség kimentésére az ügyvezető téves feltevése, továbbá azon eljárása, miszerint külső szakértővel reorganizációs folyamatot dolgoztatott ki, nem alkalmas. Álláspontja szerint a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben egy szakértő bevonása nem meríti ki a volt vezető részéről a hitelezői érdekek elsődlegessége biztosításának követelményét. Az alperes megbízása alapján eljáró **1. tanú** tanúvallomása semmiképp sem értékelhető elfogulatlan vallomásnak, az az ügyvezetői felelősség kimentésének alapjául nem szolgálhat.

Állítása szerint a perben bizonyított, hogy az adós a megvásárolt termékek vételára esedékességének időpontjában fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben állt. A perbeli szakvélemény szerint a társaság legkésőbb 2011. december 31. napján már biztosan fizetéseképtelen volt. A szakvélemény szerint az adós vagyona 2010. december 31. napján már nem fedezte a kötelezettségeket, az alperes pedig likvid fedezet rendelkezésre állása hiányában az adós gazdasági helyzetét tévesen felmérve 2011. április-május hónapokban esedékes fizetési kötelezettséggel járó ügyletet kötött.

Kiemelte, hogy a szakvélemény alapján igazolt a vagyonsökkenés ténye és annak 206.438.000 forint összegben megállapított mértéke. Hivatkozott arra is, hogy a jelentős összegű kintlévőség felhalmozása és később teljesítetlenül maradt kölcsönszerződések megkötése is az alperes felelősségi körébe esnek. Arra is hivatkozott, hogy az adós társaságnál behajthatatlanság miatt leírt 229.501.000 forint összegű követeléssel szemben 768.046.144 forint összegű fennmaradt tartozás állt.

Előadta, hogy a perben eljáró szakértő a meghallgatása során az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkezésére pontos időpontot meghatározni nem tudott, ennek akadályát abban jelölte meg, hogy nem állt rendelkezésére az adós 2011. évi könyvelési iratanyaga, az iratok birtokában azonban a pontos időpont a szakértő állítása szerint meghatározható. Kifejtette, hogy a Cstv. 31. § (1) bekezdés b) pontja szerint az adós társaság vezetőjét terheli az iratanyag felszámoló részére történő átadása. Mivel az iratanyag birtokában a szakvélemény kiegészítése lehetséges lett volna, az iratanyag hiánya, továbbá az irathiány miatti szakértési korlát, és az abból adódó esetleges bizonyítatlanság az ő terhére, hátrányára nem értékelhető.

Hivatkozott a Cstv. 33/A. § (3) bekezdésére, mely szerint amennyiben a vezető nem teljesíti a Cstv. 31. § (1) bekezdés b) pontja szerinti iratátadási kötelezettségét, a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kell.

Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú eljárás során indítványozta, hogy a bíróság szerezze be a felszámolótól az adós 2011. évi könyvelési anyagát és kérte a szakvélemény kiegészítését az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkeztének pontos időpontja, valamint a vagyonsökkenés és az alperes jogellenes magatartása okozati összefüggésének meghatározása tekintetében. Kérte azt is, hogy abban az esetben, ha a felszámoló a szakértő által kért iratanyagot rendelkezésre bocsátani nem tudja, jelölje meg annak okát.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság bizonyítási indítványainak teljesítését mellőzte, amelynek indokát abban jelölte meg, hogy a szakvélemény kiegészítésétől nem várható eredmény okozati összefüggés hiányában és erre tekintettel nincs jelentősége az adós társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete pontosabb meghatározásának sem.

Ezzel szemben állította, hogy bizonyítási indítványainak teljesítése a jogvita elbírálása szempontjából szükséges, mert a beszerezni indítványozott iratanyag alapján a szakvélemény az

által megjelölt kérdéskörök tekintetében kiegészíthető lett volna. Sérelmezte, hogy „a felperesi indítvány teljesítésének hiányában nem derült ki, hogy a felszámoló rendelkezésére áll-e a megjelölt iratanyag”. Álláspontja szerint az indítvány teljesítése alapján megállapítható lett volna az alperes iratátadási kötelezettségének teljesítése, részleges teljesítése, és a szakértő iratanyag birtokában tényállási elemeket tudott volna meghatározni.

Kifejtett indokai szerint a bizonyítási indítványok mellőzésének jogszabályi feltételei nem álltak fenn. Az elsőfokú bíróság nem folytatta le teljes körűen a jogvita elbírálása szempontjából szükséges bizonyítást, így a tényállás tisztázási kötelezettségének nem tett eleget, ezért az elsőfokú ítélet megalapozatlan és jogszabálysértő.

Az alperes a fellebbezésre észrevételt nem tett.

A felperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a döntésére is kiható lényeges eljárási szabálysértést nem valósított meg, a bizonyítási eljárást a Pp. szabályai szerint folytatta le és a rendelkezésre álló bizonyítékokat okszerűen mérlegelve helyesen állapította meg a jogvita eldöntéséhez szükséges tényeket és abból pedig helytállóan vont le jogi következtetéseit, ítéletét ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta, amelynek indokolására csupán hivatkozik.

A fellebbezés kapcsán az alábbiakat emeli ki:

Jelen ügyben az adós társaság elleni felszámolási eljárás megindulásakor (2012. április 11. napján hatályban volt Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerint a hitelező, vagy - az adós nevében - a felszámoló a felszámolási eljárás ideje alatt keresettel kérheti a bíróságtól [6. §] annak megállapítását, hogy azok, akik a gazdálkodó szervezet vezetői voltak a felszámolás kezdő időpontját megelőző három évben, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek figyelembe vételével látták el és ezáltal a gazdálkodó szervezet vagyona csökkent, vagy a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítését megghiúsították, vagy elmulasztották a környezeti terhek rendezését. A gazdálkodó szervezet vezetőjének minősül az a személy is, aki a gazdálkodó szervezet döntéseinek meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt. Ha többen közösen okoztak kárt, felelősségük egyetemleges, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte az az időpont, amelytől kezdve a gazdálkodó szervezet vezetői előre látták vagy észszerűen előre láthatták, hogy a gazdálkodó szervezet nem lesz képes esedékességgel kielégíteni a vele szemben fennálló követeléseket.

A felperes jogorvoslati kérelmében elsősorban azt sérelmezte, hogy az elsőfokú eljárás során előterjesztett bizonyítási indítványait a bíróság mellőzte. Hivatkozott a szakértő azon nyilatkozatára, hogy amennyiben az adós 2011. évi könyvelési iratanyaga rendelkezésére állt volna, részletesebb szakvéleményt tudott volna adni, emiatt kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás körében nem derítette fel, hogy az adós gazdasági társaság iratai átadásra kerültek-e a felszámoló részére vagy sem, az átadás elmaradása esetén azok esetleg máshol fellelhetők-e.

Az adós gazdasági társaság irathianyával kapcsolatban hivatkozott arra is, hogy az iratok átadása a volt vezető kötelezettsége és ennek elmulasztása esetén a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kell. A felperes sérelmezte azt is, hogy a szakvélemény kiegészítésének elmulasztása miatt nem kerülhetett megállapításra, hogy pontosan mikor következett be az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete, továbbá a hitelezői érdeksértő magatartás és a bekövetkezett vagyonszökkenés közötti okozati összefüggés fennállása.

A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy jelen perben a Cstv. 33/A. § (3) bekezdése szerinti vélelem alkalmazhatóságának hiányában a feleket a bizonyítási kötelezettség az általános szabályok szerint terhelte, azaz a felperes kötelezettsége volt a Pp. 164. §-a értelmében - az általa előadott tények alapján - a törvényi tényállás elemeinek bizonyítása.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy az alperest nem terhelte a 2011. évi mérleg leadási kötelezettség, figyelemmel arra, hogy a 2011. évi üzleti mérleg leadása a 2012. május 31-ig tartó törvényi határidőn belül már az új ügyvezető feladata volt. Ugyancsak az új ügyvezető feladatát képezte az adós iratainak Cstv. 31. §-ában előírt átadási kötelezettség teljesítése a felszámoló felé. Ebből következően a Cstv. 33/A. § (3) bekezdés szerinti vélelem fennállásának megállapítására az alperes esetében nem kerülhetett sor, így ezen körülmény bizonyítására vonatkozóan a felperesnek a felszámolási iratok beszerzésére vonatkozó indítványát az elsőfokú bíróság alappal mellőzte.

A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy a felelősség megállapítás feltételei a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerint konjunktívak, azoknak együttesen kell teljesülniük, bármelyik hiánya esetén a többi feltétel érdemi vizsgálata már szükségtelen, hiszen az egyik feltétel hiánya már kizárja a felelősség megállapítását.

Tekintettel arra, hogy a felperes által hivatkozott, az adós társaság által meg nem fizetett vételár-tartozás az ügyvezető részéről nem minősíthető az adósi vagyont csökkentő, illetve összhitelezői követelés teljes megghiúsulását eredményező magatartásnak, ezért ebben a perben nem volt szükséges lefolytatni az arra vonatkozó bizonyítást sem, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet 2010. december 31-ét követően 2011. év során pontosan mely időpontban következett be.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helyesen alkalmazta az ügyvezetői felelősség megállapítása iránti perben - a keresetlevél tényelőadásai tekintetében - a bizonyítási kötelezettség Pp. 164. §-ában foglalt általános szabályait. E szerint a felperesnek kellett bizonyítania, hogy

- az adós társaság felszámolás alatt áll és ezen felszámolási eljárásban ő hitelező,
- az általa alperesként perbe vont személy a felszámolás kezdő időpontja előtti három évben az adós társaság vezető tisztségviselője volt,
- az adós társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete az általa meghatározott időpontban következett be,
- a vezető keresetlevélben megjelölt - fenyegető fizetéseképtelenségi helyzetben tanúsított - magatartása (intézkedése vagy mulasztása) az adós társaság vagyont csökkentette, vagy a hitelezők követeléseinek teljes kielégítését megghiúsította.

Az elsőfokú bíróság a fentieknek megfelelően a 10. sorszámú jegyzőkönyvben foglaltak szerint helyesen állapította meg a bizonyítási kötelezettséget és megfelelően részletes tájékoztatást adott a mulasztás jogkövetkezményeire történő figyelmeztetés mellett. A másodfokú bíróság a tájékoztatással kapcsolatban megállapította, hogy a felperes által hivatkozott, vételárat tartalmazó számla megfizetésének elmulasztásában megtestesülő jogellenes magatartás megjelölése miatt az elsőfokú bíróság részletesebb, egyediesítettebb tájékoztatást nem adhatott a felperes részére.

Adott ügyben megállapítható, hogy a felperes bizonyította, hogy az adós ellen felszámolási eljárás folyik és ő a felszámolás során hitelezővé vált, ezáltal perbeli legitimációval rendelkezik. Azt is megfelelően igazolta a felperes, hogy az alperes az adós társaság vezető tisztségviselője volt a felszámolás kezdete előtti három évben, ugyanakkor megállapítható a közhiteles cégnyilvántartási adatokból az is, hogy a felszámolás elrendelését megelőzően már a tisztsége megszűnt, 2012. február 10. napjától **új ügyvezető neve** volt az ügyvezető.

Az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének felperes által megjelölt időpontját az igazságügyi szakértői vélemény nem támasztotta alá. A szakértő az adós könyvelési iratainak hiányában a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontja tekintetében határozott választ adni nem tudott, a felperes által állított 2010. december 31-ei időponttal kapcsolatban a szakvélemény 5. oldalán és a 34. sorszámú jegyzőkönyvben tett nyilatkozata szerint az adós 2011. december 31-én már fizetéseképtelen volt, ugyanakkor valamikor a 2011. év során vált fizetéseképtelenné, azonban 2010. december 31-ig a társaság forgóeszközeiből fedezni tudta a rövid lejáratú kötelezettségeit. A szakértő a véleménye 8. oldalán tett azon kijelentését, hogy a társaság vagyona 2010. december 31-én már nem fedezte a kötelezettségeket, a tárgyaláson történt meghallgatása során módosította. A szakvélemény kiemelte azt is, hogy az adós saját tőke elvesztésének oka a jelentős összegű (746.116.000 forint) értékvesztés elszámolása volt.

Az elsőfokú bíróság vizsgálat tárgyává tette a felelősségmegállapítás további feltételeit is. Az alperes esetleges felróható magatartása vizsgálata körében az elsőfokú bíróság nem fogadta el a felperes azon hivatkozását, hogy felróható hitelezői érdeksértő magatartásnak minősül az, hogy az észszerű gazdálkodás követelményeivel ellentétes módon olyan időpontokban (2011. március-április) intézett az alperes a felperes irányába megrendeléseket, amikor látta vagy észszerűen előre láthatta, hogy a megrendelése ellenértékét esedékességgkor nem lesz képes kiegyenlíteni. Úgy ítélte meg, hogy önmagában a gazdálkodás körében meghozott vezetői döntések nem alapozzák meg az alperes felelősségét. A rendelkezésre álló adatok alapján nem volt megállapítható, hogy a felperessel kötött megállapodások során az alperes az adós társaság piaci helyzetét tévesen felmérve észszerűtlen ügyletet kötött. Hangsúlyozta továbbá, hogy a szakvéleményben rögzített, adós társaságnál bekövetkezett vagyonsökkenés nem állt okozati összefüggésben sem a Gt. 143. §-ában foglaltak elmulasztásával, sem a felperessel kötött ügyletekkel, ezért nem alapos a felperesnek az alperes hitelezői érdeksértő magatartásokra való hivatkozása. Egyéb konkrét tényállítást pedig a felperes az alperes hitelezői érdeksértő magatartását illetően nem tett.

A Fővárosi ítélet tábla - a felperes kereseti kérelme kapcsán - arra mutat rá, hogy a felperes keresetét - az eljárást megindító keresetlevelében - a törvényi tényállás második fordulatra alapozta, azonban ezt tévesen megjelölve nem az összes hitelezői követelésnek, hanem *kizárólag az ő hitelezői követelésének teljes mértékben történő kielégítésének megghiúsítására hivatkozott*. Emellett állította azt is, hogy az alperes magatartása és az adós gondatlan gazdálkodása folytán *őt kár érte 9.394.500 forint értékben*, és az alperes magatartásával okozati összefüggésben keletkezett adós társaság vagyonsökkenését ezen összegben határozta meg, az utóbbi két állítás logikai összefüggésére azonban nem adott magyarázatot. *A felperes az ügyvezető által tanúsított hitelezői érdeket sértő konkrét magatartását egyedül abban jelölte meg, hogy az adós gazdasági társaság vezetője részére megrendelés alapján leszállított halliszt ellenértékének megfizetését elmulasztotta.* Ezzel kapcsolatban az ítélet tábla hangsúlyozza, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésére alapított felelősség megállapítása iránt indított perben ezen felperesi hivatkozás alapvetően hibás volt. A termék adásvételére vonatkozó jogviszony a felperes és az adós társaság között jött létre, ennek alapján a felperesnek a számlával érvényesített vételár-tartozást az adós volt köteles megfizetni és nem az adós vezető tisztségviselője. Az idézett törvényhelyen meghatározott vezetői felelősség nem azt jelenti, hogy az adós társaság szerződésből eredő tartozásáért az ügyvezető másodlagosan helytállni tartozna. A Cstv. 33/A. §-ában előírt mögöttes felelősségi formát a jogalkotó arra az esetre alakította ki, ha a vezetők olyan hitelezői érdekeket sértő magatartást tanúsítottak, amely az adós társaság vagyonában csökkenést okozott és emiatt nem történhet meg a hitelezők kielégítése a felszámolási vagyonból, vagy az összes hitelező kielégítését megghiúsította, vagy elmulasztották a környezeti terhek rendezését.

A Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti tényállás tehát nem az eredeti jogalapon teremt helyettesítő, másodlagos helytállási kötelezettséget az ügyvezető terhére, hanem a hitelezői követelésnek a felszámolás alá került adós társasággal szembeni igényérvényesítés sikertelensége esetére. Azt a körülményt, hogy miért került az adós társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe, a törvény nem szankcionálja. A fenti törvényhelyre alapított felelősség-megállapítási perekben a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet utáni ügyvezetői magatartás vizsgálendő.

Jelen esetben feltárt tényállás alapján önmagában az, hogy az adós társaság nem fizette ki a vételárat a felperes részére 2011. márciusi és áprilisi megrendelések ellenértékeinek esedékessé válása után, nem tekinthető az ügyvezető részéről megvalósított az adós vagyont csökkentő magatartásnak, de az összhitelezői követelés teljes meghíúsulását eredményező magatartásnak sem.

Az ítéletábra kiemeli a BDT.2016.3499. számú döntésben foglaltak kapcsán, hogy adott tényállás mellett az eseti döntésben foglalt jogkövetkezmény teljesülése nem állapítható meg, tekintettel arra, hogy a jelen ügyben feltárt tényállás alapján az adós ügyvezetője az általa irányított gazdasági társaság nevében kötött halliszt vásárlásra vonatkozó jogügylet esetében az ügyletkötés időpontjában kellő körültekintés mellett sem láthatta előre, hogy teljesíthetetlen ügyletet kötött. Ennek körében a másodfokú bíróság mérlegelte azon körülményeket, hogy a halliszt vásárlás önmagában nem károkozó magatartás, az adós vagyont ez semmiképp sem csökkentette, sőt a vételár nem fizetés miatt még „növelte” is. A vagyonsökkenést az értékvesztés leírása okozta, ahogyan ezt a szakvélemény helytállóan kifejtette, ebből következően a vásárlás a vagyonsökkenés bekövetkeztével okozati összefüggésben sem állhat. *A fentiek alapján helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes részéről nem állapítható meg hitelezői érdeksértő magatartás, továbbá az adós társaságnál bekövetkezett vagyonsökkenés nem áll okozati összefüggésben az alperes magatartásával, így a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet pontosabb időpontjának meghatározásának nincs jelentősége, ezért a felperes szakvélemény kiegészítésére vonatkozó indítványának mellőzése is megalapozott volt.* Nem igazolt, hogy az ügyvezetőt csalárd szándék vezette, ellenben a tőle elvárható magatartás tanúsítását támasztja alá, hogy az adós profilistizálása érdekében külsős szakértő megbízásával kívánta rendezni a társaság pénzügyi helyzetét, ennek során a felperes irányába folyamatosan jelezte fizetési szándékát és annak módja vonatkozásában a reorganizáció sikere esetén kívánt javaslatot tenni. Az ügyletkötést követően az adós finanszírozó bankja, az **1. Bank** 2011. január 25-én és 2012. január 10-én is hitelt nyújtott részére, amely körülmény szintén azt támasztja alá, hogy az ügyvezető a halliszt vásárlásakor az általa irányított gazdasági társaság piaci helyzetét reális felmérése kötötte meg az ügyletet.

Az adós könyvvizsgálója csak a 2012. május 31-én kelt jelentésében tett javaslatot taggyűlés összehívására a társaság pénzügyi helyzetének orvoslása érdekében. E körben értékelendő **1. tanú** tanúvallomása is, aki az adós gazdálkodását vizsgálva úgy nyilatkozott, hogy 2011 őszén nem, 2012 tavaszán mutatta az adós gazdálkodása, hogy fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került. Tehát a 2011 őszi időszakban nehéz likviditási körülmények között, de működött a cég és nem volt fizetéseképtelen helyzetben. Előadta azt is, hogy a reorganizáció sikertelensége azért következett be, mert az élőállat kereskedelem helyett a takarmány előállítás előtérbe helyezésére vonatkozó döntést néhány tulajdonos nem támogatta, hanem az adós társaságból kiválva saját érdekkörükben végezve a takarmány-előállítási tevékenységet felhasználták az adós társaság által megszerzett piaci lehetőségeket. Így 2012 júniusától az adós működésének alapja átkerült egy másik gazdasági társasághoz és ezt követően az adós társaság fizetéseképtelensége is bekövetkezhett, mivel az adós társaság tevékenysége ellehetetlenült. Utóbbi körülmény nem értékelhető az alperes terhére, aki nem vett részt az adós társaság ezen tulajdonosainak tevékenységében. Az elsőfokú bíróság okszerűen vonta le azt a következtetést, hogy külső szakértő bevonásával az adós reorganizációja nyilvánvalóan az adott helyzetben elvárható magatartás volt az alperes részéről, amely a hitelezői érdekek elsődlegessége követelményének megfelel.

A fellebbezést előterjesztő felperes a másodfokú eljárás során felmerült költségeit a Pp. 239. §, valamint 78. § (1) bekezdése alapján köteles viselni. Az alperesnek az eljárás ezen szakaszában megtérítést igénylő igazolt költsége nem merült fel, ezért e tárgyban az ítéletábra nem határozott.

bíró

A kiadmány hiteléül: